

GEBROEDERS VAN STRIJ van schets tot schilderij

Dordrecht is een schilderachtige stad waar altijd kunstenaars werkzaam zijn geweest. Vanaf 1774 stond het Teekengenootschap Pictura centraal in het artistieke leven van de stad. Tal van bekende en minder bekende kunstenaars werden lid. Overal zijn sporen terug te vinden van hun leven en werk, en wat zij tekenden en schilderden. En Pictura bestaat nog altijd. Het is de oudste kunstenaarsvereniging van ons land.

STADSWANDELING VANAF HET DORDRECHTS MUSEUM

DUUR
WANDELING
±1,5 UUR

1. PICTURA 250 JAAR Museumstraat 40 – Dordrechts Museum

Tentoonstelling Gebroeders Van Strij – van schets tot schilderij (25 februari t/m 1 september 2024)

2. PICTURA 250 JAAR Museumstraat 65 – Kunstkerk

3. PICTURA 250 JAAR – Nieuwstraat 62 Filmtheater De Witt

PICTURA/ 250 JAAR

4. Nieuwstraat 44

In 1796 kochten Abraham van Strij en Martinus Schouman met enkele anderen dit pand en verhuurden ruimtes aan Pictura voor 60 gulden per jaar. Tot 1829 vonden hier vele tekenavonden plaats. De gevelsteen herinnert er nog aan. De marineschilder Martinus Schouman (1770-1848) bleef nog 10 jaar wonen in het pand.

5. Nieuwstraat 46

Rechts van het Pictura-pand woonde de schilder Leendert de Koningh (1777-1849). In 1796 werd hij lid van Pictura totdat hij in 1801 naar Londen vertrok. Zijn zonen en een dochter werden ook kunstenaars.

6. Nieuwstraat 9-11

Woonhuis Jan Veth (1864-1925) tijdens zijn jeugd. Zijn vader had hier een ijzerhandel. Veth was van 1885-1891 lid van Pictura, toen gevestigd in het Hof.

7. Hofstraat – Poortje voormalige Oude-Vrouwenhuis

Abraham van Strij voegde dit poortje uit 1625 toe op een (gefantaseerd) schilderij dat het (St. Lucas) gildehuis van de schilders verbeeldde.

8. Hofstraat 14

Huis (en atelier?) van Johan Hendrik Boshamer (1776-1862). Lid van Pictura in 1816.

9. Het Hof

Het onderkomen van Pictura vanaf 1829 tot aan het einde van de 19de eeuw. Eerst een benedenzaal en vanaf 1836 in de bovenlokalen. Johannes Rutten tekende een doorkijkje vanaf de Augustijnenkerk waarop nog net de letters 'PICTU...' boven de deur te lezen zijn.

10. Augustijnenkerk

In de kerk zijn de graven te vinden van de gebroeders Abraham en Jacob van Strij. Vlakbij is ook het graf van Aelbert Cuyp. Onder een kerkbank, maar koperen plaatjes markeren de plek.

11. PICTURA 250 JAAR Voorstraat 190 – Pictura

Vanaf 1900 zit Pictura in het monumentale pand 'Dit is in Oostenrijk', oorspronkelijk gebouwd in 1561. De gevelstenen zijn nu aan de achterzijde geplaatst. Johannes Rutten maakte er tekeningen van.

12. Voorstraat 186 – Gebouw van de Munt

Abraham van Strij schilderde een groepsportret van de muntmeesters (verloren gegaan) en ontwierp een schoorsteenstuk (nooit uitgevoerd).

13. Nieuwbrug

De brug van stadsarchitect Itz uit 1851 vertoont in het midden nog een 'mastgat'. Een zeilschip kon eenvoudig passeren, zonder dat men lang op de brug moest wachten. Jacob van Strij schilderde een nog werkend mastgat.

14. Wijnstraat 134

Huis Cronenburch werd 1910-1912 gebouwd en is ontworpen door Picturaan Bernard van Bilderbeek voor zijn neef notaris W.H. van Bilderbeek en mevr. Lamaison (kunstverzamelaars). Zij vroegen Roland Larij om hun hondje Polly te portretteren.

15. Wijnstraat 160

De Boterbeurs was de eerste huisvesting van het in 1842 opgerichte Dordrechts Museum. Een schilderij van Picturaan Bernard Koldewei laat het interieur zien.

16. Wijnstraat – tussen 237-239

Hier stond De Waag (links naast 'Wereldwaag') waar in 1814 een 'kunstbeschuwing' was van Pictura met koning Willem I (die werk kocht van o.a. Abraham van Strij). In de bovenzaal, waar een concertzaal was, vond in 1819 de eerste grote tentoonstelling van Pictura plaats.

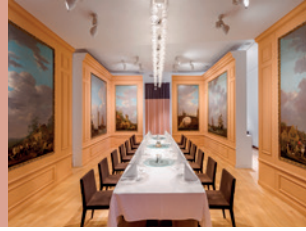
17. Scheffersplein

Standbeeld van Ary Scheffer. Scheffer is nooit lid van Pictura geweest (hij woonde slechts kort in de stad). Zijn grootvader (hij woonde slechts kort in de stad). Zijn grootvader Arie Lamme (naar wie hij vernoemd is) was van 1774 tot 1801 lid. Picturaan Johannes Rutten tekende het standbeeld meermaals.

18. Groenmarkt 17 – nu De Witte Haen

Voor de achterkamer op de begane grond schilderde Jacob van Strij omstreeks 1790 zes 'behangsels' met landschappen die rond 1900 werden verwijderd. Nu in het Dordrechts Museum.

19. Groenmarkt 95 – rechterdeel van de outdoorwinkel

Voor dit pand vervaardigden Abraham en Jacob van Strij een beschilderde kamer met behangsels (een 'kamer in 't rond'). Sinds 2010 zijn deze in de Van Strij Salon in het Dordrechts Museum te zien.

20. Stadhuis

Veel kunstenaars maakten schilderijen in opdracht voor het stadhuis. Naast Abraham van Strij ook Reinier Kennedy. Hij was lid van Pictura vanaf 1914 en begon toen met zijn wandschilderingen, nu in de trouwzaal of Kennedyzaal.

21. Lombardbrug

Johannes van Lexmond, een leerling van zowel Abraham als Jacob van Strij maakte een zeer gedetailleerde tekening van deze brug rond 1830. Nu is hier ook de 'Grachtwacht' te zien met drie bekende Dordtse schilders.

22. Grotekerksbuurt – hoek Pelserbrug

Het ouderlijk huis van Abraham en Jacob van Strij. Vanuit dit pand tekende Jacob van Strij, die hier waarschijnlijk met zijn gezin bleef wonen, in 1800 een aanzicht van het Grotekerksplein. In 1801 kochten de broers het pand naast hun ouderlijk huis. Hier was hun 'schilderswinkel' gevestigd 'voor al uw schilderwerk'.

23. Grote Kerk

Met het grafmonument van de 'onsterfelijke zeeschilder' Johannes Christiaan Schotel (1787-1838), onthuld op 21 december 1839 en ontworpen door stadsarchitect Itz. Schotel was de meest succesvolle kunstenaar van Pictura. Internationaal geliefd.

24. Houttuinen 36

In de voorkamer op de begane grond zijn schilderijen van Jacob van Strij aanwezig met mythologische scènes. Zeer uniek, want alle andere beschilderde kamers zijn verplaatst of verloren gegaan. Door de ramen zijn ze te zien. In het Dordrechts Museum zit een verwante ontwerp-tekening (mogelijk nooit uitgevoerd).

25. Blauwpoortsplein

Hier stond de Blauwpoort waar Pictura 250 jaar geleden haar eerste onderkomen had (een van de vertrekken boven de poort). Hier werden de eerste 'pictura standjes' getekend naar levend model. Die van Abraham van Strij en Willem van der Koogh zijn altijd bewaard gebleven.

26. Nieuwe Haven 30 – Huis Van Gijn

In de tuinkamer zijn schilderijen te zien van Gillis Smak Gregoor, een neef van de Van Strijs en Picturalid. Van Gijn verzamelde veel werken van Picturaleden, in de eerste plaats van Johannes Rutten. Willy Sluiter schilderde een portret van Van Gijn (in de winkel, waar u gewoon binnen kunt lopen).

27. Aardappelmarkt

Een van de meest geschilderde plekken van Dordrecht is de Grote Kerk vanaf de Aardappelmarkt. Tekenaar Otto Dicke (1918-1984) zocht vaker een standpunt langs de Knolhaven. Hij werd in 1945 lid van Pictura en huurde er een atelier.

28. PICTURA 250 JAAR Wolwevershaven 9 – Het Dordts Patriciërshuis

Tentoonstelling *Pictura in the Picture* (13 maart t/m 31 oktober 2024) over vroege Picturaleden die aansluit bij de tentoonstelling in het Dordrechts Museum. Een schilderij van Pictura oprichter Pieter Hofman is hier te zien.

Voor meer info en activiteiten:

www.pictura.nl/pictura-250-jaar
www.dordrechtsmuseum.nl/vanstrij